

-vervolg-

in de Landschaps-kas ad pios usus zouden storten, dat zij daarop gelijke regten zouden hebben als die van Kloosterveen en dat, bij onvoldoende der diakonijpenningen, de kas ad pios usus zou gebezigd worden ter ondersteuning der armen; die overeenkomst werd door de Ridderschap en Eigenerfden, Staten van Drenthe, op den reces-Landsdag van 15 Januarij 1788 bekrachtigd en zoo werd de Landschaps kas ad pios usus, oorspronkelijk opgericht ter dienste der Landschapskolonie Kloosterveen, nu uitsluitend ter beneficie van Kloosterveen en Hijkersmilde in gemeenschap, en derzelven benooidgheden, en desnoods tot ondersteuning der armen aldaar; niemand, dan de ingezetenen dier kolonie heeft daarop eenig regt of aanspraak; en niet anders dan tot het doel waartoe ze is ingesteld.

Dit uitsluitende regt op die kas is dan ook sedert haar 80 jarig bestaan door al de Besturen, die elkander gedurende dien tijd in Drenthe hebben opgevolgd, gehandhaafd, en bij voorkomende gelegenheden, nader bevestigd.

En toen in 1834 de lang in twist geweest zijnde grens scheiding tusschen Assen en de Smilde werd geregeld, werd in art. 2 van 't daartoe strekkende koninklijk besluit de uitdrukkelijke bepaling opgenomen, dat de veenen van de voormalige Landschapskolonie de Smilde, aan Assen overgaand, aan de kas ad pios usus zouden betalen zoodanige som als die in de conditiën van 1771 was vermeld, *zonder dat die stad daardoor eenige aanspraak OP, of aandeel IN die kas zoude verkrijgen*: deze bepaling bevestigt het uitsluitend regt van Kloosterveen en Hijkersmilde en zoude eene ongerijmdheid zijn, zoo er ooit aan gedacht kon worden, dat die kas anders was ingesteld dan eenig en alleen ten dienste der genoemde kolonie.

Ik heb dezer dagen door meer dan een hooren beweren, dat de kas was opgericht ten bezware van 't Landschap, 't welk door de bepaling, dat daaraan drie stuivers per dagwerk van de afgevoerde turf zou worden betaald, de veenen voor minderen prijs had moeten verkoopen; het is mij echter altijd voorgekomen, dat deze bewering niet juist is, en die bepaling noodwendig ten gevolge moest hebben verhooging van de kooprijzen der veenen, want de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de daardoor verkregen gelden ad pios usus zouden worden gebezigd ter bevordering der kolonie en ter ondersteuning der armen, gaf de zekerheid, dat er ten alle tijde voldoende middelen zouden zijn, om behoorlijk voor de hoogste belangen der koloniërs te zorgen. – Die zekerheid, het staat bij mij vast, heeft koopers gelokt en de prijzen verhoogd; ze was de oorzaak, dat er zich én vermogende personen gingen vestigen én alzo van de spoedige opkomst en den bloei van de Smilde. – Bovendien was 't bezwaar uiterst gering, en drukte als op den afgevoerde turf, niet op de veenen, gelegd, eigenlijk op de verbruiker.

En met het oog op de geschiedenis der kas *ad pios usus*, derzelver oorsprong, doel en strekking nagaande, kom ik tot het besluit, dat ze is ingesteld, ter begunstiging van de kolonisatie der Landschapsveenen, en eenig en uitsluitend ten dienste der Ingezetenen aldaar; dat die van Hijkersmilde, door wettige overeenkomst, onder bezwarende titel, daarop gelijke regten hebben verkregen; en dat dit alles is geschied ten voordeele, althans zonder bezwaar van 't Landschap en dat geene anderen, wie ook, op die kas eenig regt of aanspraak kunnen doen gelden.

Mogt ik ten slotte ééne bede doen aan hen ,die het beheer hebben over de kas ad pios usus, dan zou het deze wezen: gedenk den eerstgeborene, het kind der kolonie, de arme oude Paludana Halensis: en geef haar jaarlijks zooveel uit die kas, als voor haar noodig is, om buiten kommer en ellende te leven.

Smilde.

H.

DRENTSCHE COURANT
VRIJDAG, DEN 15 NOVEMBER 1850

Deze krant bevat het adres aan de Provinciale Staten van Drenthe over de kas ad pios usus.

DRENTSCHE COURANT
VRIJDAG, DEN 22 NOVEMBER 1850

Heden beviel voorspoedig van een zoon mijne geliefde echtgenoot *H. la Coste.*

Smilde, 21 Nov. 1850

H. HUBENET

Eenige kennisgeving